

กระทู้ถามที่ ๒๓๒ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ปัญหาสุนัขจรจัดในเขตบางขุนเทียน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

เนื่องจากปัญหาสุนัขจรจัดเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อประชาชนผู้อยู่อาศัยในพื้นที่ต่าง ๆ แม้ว่าทางภาครัฐจะได้มีการดำเนินการแก้ปัญหาไปแล้วในช่วงที่ผ่านมา แต่จำนวนของสุนัขจรจัดก็ไม่มีที่ท่าว่าจะลดลง กลับเพิ่มขึ้นหลายเท่าตัวในปัจจุบัน โดยเฉพาะในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร เป็นอีกพื้นที่หนึ่งที่กำลังประสบปัญหาการมีสุนัขจรจัดอยู่ในขณะนี้ ซึ่งได้สร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนทั้งเรื่องของมลภาวะทางเสียง ความเสี่ยงต่อการถูกสุนัขจรจัดทำร้าย ซึ่งนำไปสู่ความเสี่ยงในการติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้า ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาเหล่านี้ จึงขอเรียนถามว่า

๑. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัดในเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานครหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๒. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัดทั่วประเทศหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายในการจัดสรรงบประมาณในการทำหมันสุนัขจรจัดทั่วประเทศหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล

กรุงเทพมหานคร

คำตอบกระทู้ถามที่ ๒๓๒ ร.

ของ นายณัฐชา บุญไชยอินสวัสดิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคก้าวไกล
เรื่อง ปัญหาสุนัขจรจัดในเขตบางขุนเทียน

ข้าพเจ้า นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัดในเขตบางขุนเทียน
กรุงเทพมหานครหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีแนวทางการแก้ไขปัญหาสุนัข และแมวจรจัด ภารกิจงาน
ด้านการควบคุมและป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๕
เจ้าของสัตว์ควบคุมต้องจัดการให้สัตว์ควบคุมทุกตัว (เฉพาะสุนัขและแมว) ได้รับการฉีดวัคซีนจาก
สัตวแพทย์ตามกำหนดเวลา ทั้งนี้ ตามมาตรา ๕ และมาตรา ๖ หากพบสุนัขในที่สาธารณะ
โดยไม่ปรากฏเครื่องหมายประจำตัวสัตว์ เจ้าพนักงานท้องถิ่นย่อมมีอำนาจจับสุนัขนั้นเพื่อกักขังได้
ถ้าไม่มีเจ้าของมารับคืนภายในห้าวัน ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจทำลาย
สัตว์ควบคุมนั้นได้ตามมาตรา ๘ ในกรณีสุนัขจรจัด หรือสุนัขที่ไม่มีเจ้าของ การดำเนินการควบคุม
สุนัขจรจัดเพื่อประโยชน์ในการรักษาสุขภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน
ในท้องถิ่น หรือเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ หรือเพื่อป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
หรือคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อบำรุงและส่งเสริม
การประกอบอาชีพของราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใด ย่อมเป็นหน้าที่ขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลนั้น ทั้งนี้ ตามมาตรา ๖๗ และมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร
ส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ดังนั้น หน้าที่ในการดูแลสุนัขจรจัดคือเจ้าพนักงานท้องถิ่น
ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ และตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์
พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๑๔ เมื่อมีสัตว์ที่ไม่ปรากฏเจ้าของป่วยหรือตายในที่ดินของบุคคลใดโดยรู้ว่าเป็น
โรคระบาดหรือโดยไม่รู้สาเหตุ ให้เจ้าของที่ดินนั้นมีหน้าที่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ สารวัตร
หรือสัตวแพทย์ภายในเวลาสิบสองชั่วโมงนับแต่เวลาที่ทราบว่าสัตว์ป่วยหรือตาย และให้นำความ
ในมาตรา ๑๑ วรรคสองมาใช้บังคับกับเจ้าของที่ดินด้วยโดยอนุโลม

ทั้งนี้ กรมปศุสัตว์ โดยสำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์ ร่วมกับปศุสัตว์พื้นที่
กรุงเทพมหานคร กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ กองสารวัตรและกักกัน กองควบคุมอาหาร
และยาสัตว์ และสำนักงานปศุสัตว์เขต ๑ จัดทำโครงการเร่งรัดกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่
กรุงเทพมหานคร โดยเน้นกิจกรรม เช่น กิจกรรมการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า การสำรวจ

ขึ้นทะเบียนสุนัข - แมว การผ่าตัดทำหมันควบคุมจำนวนประชากร เพื่อลดปัญหาสุนัขจรจัด การประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เรื่องโรคพิษสุนัขบ้าและการส่งเสริมให้ประชาชนเลี้ยงสุนัขและแมวอย่างถูกวิธี มีความรับผิดชอบ เพื่อลดความเสี่ยงของการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าทั้งในคนและสัตว์

คำถามข้อที่ ๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายในการแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัดทั่วประเทศหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีนโยบายภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ ในการส่งเสริมและสร้างการรับรู้ให้กับประชาชนผ่านทางสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ ในเรื่องสร้างความรู้ความเข้าใจและปลูกจิตสำนึกให้ประชาชนได้เห็นถึงความสำคัญของการเลี้ยงสัตว์อย่างเข้าใจและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ไม่ปล่อยปละละเลยทอดทิ้งสัตว์เลี้ยงในครอบครอง สำหรับเรื่องสุนัขจรจัดนั้นได้มีการเข้าไปจัดระเบียบสุนัขจรจัดในชุมชน ด้วยการสร้างระบบอาสาสมัครและส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ด้วยการจัดการในรูปแบบ “สุนัขชุมชน” โดยสุนัขในชุมชนนั้น ๆ ได้รับการยอมรับจากคนในชุมชน มีอาสาสมัครช่วยให้สุนัขได้รับการดูแลสุขภาพ การป้องกันโรค การจัดสวัสดิภาพอย่างเหมาะสม รวมทั้งการผ่าตัดทำหมันเพื่อควบคุมประชากรสุนัข ทำให้สุนัขในชุมชนสามารถอยู่ร่วมกับคนในชุมชนได้ และเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาสุนัขจรจัดให้เข้ากับบริบทสังคมไทยในปัจจุบันได้

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยังได้ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดตั้งสถานสงเคราะห์สัตว์ โดยประชาชนทั่วไปสามารถที่จะขอรับการขึ้นทะเบียนสถานสงเคราะห์สัตว์ได้ที่นายทะเบียนในแต่ละจังหวัดทั่วประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนที่รักสัตว์ขอรับสุนัขและแมวจากสถานสงเคราะห์ไปเลี้ยงแทนการซื้อจากร้านค้าสัตว์ ในเรื่องการควบคุมจำนวนประชากรสุนัข และแมวจรจัดทั้งที่อยู่ในที่สาธารณะและในสถานสงเคราะห์สัตว์นั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีนโยบายที่สำคัญในการให้บริการผ่าตัดทำหมันเพื่อลดจำนวนประชากรโดยไม่คิดมูลค่า ทั้งในลักษณะของการออกหน่วยเคลื่อนที่ และการให้บริการที่หน่วยสัตวรักษ์ ของกองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการกรมปศุสัตว์

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ยังได้ออกประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในสถานเพาะพันธุ์สุนัข การจัดสวัสดิภาพสัตว์ในสถานเพาะพันธุ์แมว และการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในสถานที่จำหน่ายสัตว์เลี้ยง เพื่อส่งเสริมให้มีการจัดสวัสดิภาพสุนัขและแมวที่เหมาะสม อันจะเป็นการลดการนำสุนัขและแมวที่ไม่ต้องการมาทิ้งในที่สาธารณะ ที่สำคัญมีการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวกับการปล่อยสุนัขและแมวอย่างเด็ดขาดจริงจัง อีกทั้งยังให้มีคณะกรรมการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในระดับจังหวัด ที่มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ มีส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรจัดสวัสดิภาพ

สัตว์ในพื้นที่เป็นกรรมการ ทำหน้าที่บริหารจัดการ แก้ไขปัญหาในเรื่องการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในระดับพื้นที่อีกด้วย

คำถามข้อที่ ๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีนโยบายในการจัดสรรงบประมาณในการทำหมันสุนัขจรจัดทั่วประเทศหรือไม่ อย่างไร ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ ได้บูรณาการร่วมกับภาคีเครือข่ายสัตวแพทย์ ทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ สามารถผ่าตัดทำหมันสุนัข - แมวจรจัด หรือด้อยโอกาสได้ไม่น้อยกว่า ๓๐๐,๐๐๐ ตัวต่อปี หรือคิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของจำนวนประชากรสุนัขและแมวจรจัด โดยข้อมูลจากการสำรวจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รอบที่ ๒/๒๕๖๒ พบว่ามีสุนัขจรจัดหรือด้อยโอกาสประมาณ ๒.๖ ล้านตัว แมวจรจัดหรือด้อยโอกาสประมาณ ๑ ล้านตัว รวมทั่วประเทศประมาณ ๓.๖ ล้านตัว แต่ปริมาณสุนัข - แมวจรจัด ยังคงมีจำนวนมากและมีอัตราการเพิ่มจำนวนที่รวดเร็ว ดังนั้นเพื่อให้การควบคุมจำนวนสุนัข - แมวจรจัด มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงได้กำหนดเป้าหมายการผ่าตัดทำหมันสุนัข - แมวจรจัดหรือด้อยโอกาส จากเดิม ๓๐๐,๐๐๐ ตัว เพิ่มขึ้น เป็น ๖๐๐,๐๐๐ ตัวทั่วประเทศ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านสวัสดิภาพสัตว์ มีการวางมาตรการทางกฎหมายเพื่อยกระดับการจัดสวัสดิภาพสัตว์ในประเทศไทยอย่างยั่งยืน และมีนโยบายที่สำคัญในการให้บริการผ่าตัดทำหมันสัตว์จรจัดเพื่อลดจำนวนประชากร ทั้งในลักษณะของการออกหน่วยเคลื่อนที่ และการให้บริการที่หน่วยสัตวรักษ์ กองสวัสดิภาพสัตว์และสัตวแพทย์บริการ ภายใต้การกำกับของกรมปศุสัตว์ รวมทั้ง มีโครงการบริการสุขภาพสัตว์ในส่วนภูมิภาค โดยจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ประจำอำเภอเพื่อรักษาพยาบาลสัตว์ที่ถูกทารุณกรรมหรือถูกทอดทิ้ง ดูแลการจัดสวัสดิภาพสัตว์ทั้งในสัตว์เลี้ยงและปศุสัตว์ และการผ่าตัดทำหมัน เพื่อควบคุมประชากรสุนัขและแมวจรจัด ซึ่งที่ผ่านมาสามารถจัดตั้งสถานพยาบาลสัตว์ประจำอำเภอและเปิดให้บริการแล้วจำนวน ๔๐ แห่ง ใน ๓๗ จังหวัด และในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ เตรียมเปิดสถานพยาบาลสัตว์ประจำอำเภอเพิ่มอีก ๑๕ แห่ง ใน ๑๓ จังหวัด เพื่อให้มีการกระจายการให้บริการอย่างทั่วถึงในทุกภูมิภาคทั่วประเทศ ซึ่งในปีงบประมาณ ๒๕๖๔ มีเป้าหมายการผ่าตัดทำหมันทั้งสุนัขและแมว ทั้งหมด ๑๕,๐๐๐ ตัว ใช้งบประมาณ ๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท